

1928 THANG 10 NGAY 23
Năm mậu thân tháng 9 ngày 11
Xuất báu thứ ba, thứ năm, thứ bảy
Mùa bao phái trả tiền trước
Bảo-quản, Tòa-soạn và
Số tiếp lời rao
đường Lagrandière số 72
Giấy thuế nói: 696.
SAIGON

ĐƯỚC NHÀ NAM



Học sinh diễn dàn

*Phát lâm sao cho giảm bọn học
sanh hư ở pháp, và làm sao
giúp đỡ cho bợn nghèo có
chi cần học*

Câu chuyện học sinh nêu hư nhỉu là một câu chuyện rất cũ và không iết chí cả. Sứ nêu hư là lô thường. Mọi việc đều có hư nêu. Muôn bợn học sinh dù Pháp đều nêu cả là hư thường. Không muốn dâng thi cũng không nên rât eo lâm gi cho chia me học sinh thử chí. Điều mà dâng bài dâng lo hâm may, là cát nguyên lý của sự hư ấy, và trong bợn học sinh hàng nào hư nhiều, để kiểm phương châm gián

Trong dâng học sinh hư, phần dâng là « con ông cháu cha », bợn công tử mâu trang, bợn khai ở nước nhà đã quen thói oan dàn, quâ tuoi cầu học và đã nêu tên vui Sướng mâu mực trong xã hội. Bọn này bởi chán việc ăn chơi trong nước mực mực tiếng du học dâng sang Pháp là nêu dù cách bợn hì và nêu mâu mực nêu. Qua dâng đầy mực hai câu từ do, bình dâng rồi ra mực tự tuc, tự đặt không kinh dâng bao đồng chúng, không biết nghĩa vụ, quên ngay nhân cách (bọn Ay có khai không có nhân cách) làm lâm dâng như nhà cho nêu gióng. Mỗi lâm có ít câu thì dù hập cát phẩm giá của bợn học sinh An-Nam. Nếu dâng bảo, người nêu mà biết dâng bợn Ay, khi nêu và thi phải xâ lâm nêu, hoặc « chôn nêu nơi bung lây » cho kè khắc khôi bị gat gầm.

Có hư:
Vi bợt chia me không gởi gâm con cho người em tay dâng. Lại vì yêu con thật quâ nêu cho tên quá harg. Lâm khai chia mâu có gởi con cho người dâng dâng mà lại nghe lời con hem người Ay, bao nhiêu tên dâng giao cho con, làm tên người bao hộ và quyền thê trung trí.

Vì cha mẹ không quản dâng con và không biết tình cảnh xã hội bâu Tây : tên học không gởi dâng ký, để trả dâng bâu tháng. Dâng con vì bị tùng ngặt mà sảnh ra ua sầu oán nân ; rõ theo bon du hì cho qua thi già, hông mực tên châng bợn dâng dâng.

Có người bâu tình tự nhiên hư, cái đó không chí lạ. Nói tóm thì cái hư của học sinh phản phản đều do nêu se không rõ biết cách an ó bén Tây của cha mẹ, và do nêu ay không hy con mà cho dâng (cô nhiều nhà, dâng con nêu lhy dâng ở nhà cho nó lo già dâng cho dâng bâu dâng) và do nêu ay quâ tien, cho con số tiền rất dư xâ.

Trong dâng học sinh dâng người tên xâ không hết, đồng thời lại có kô dâng khâc. Xin chia me học sinh nghĩ dâng.

Các ngài ôi ! Các ngài mà cho con tên xâ quá harg dâng cho no lâng phi, các ngài đối với sa bâu Việt-Nam có lôi lòn lâm vây. Hiện thời nước ta rất kém súc tài chính. Ai giàd chô ta có giàu dâng ! Nước ta dâng giàu mà quốc dâng ta có giàu dâng ! Bao nhiêu việc hâm lâm cho nước nhà, cho quốc dâng, cũng vi tài chính bâu chât mà phải dâng lây ! Các ngài có nghĩ dâng không ? Các ngài không phép nói rằng tôi lo cho con tôi thôi, tôi giàu tôi muôn, chay con tôi bao nhiêu thi mât tôi. Học sinh là vân mang tung lâm lâu nước nhà, các ngài phải quan tâm dâng. Cái số tiền mà con các ngài lâng phi dâng biết biết bao là học sinh, thô biết bao là hi vọng của quốc gia ! Người có tiền mà không biết phân sự minh thi có khác chỉ đưa ngay đại kia !

Cái hoàn cảnh của học sinh nghèo biết bao là khô ! Vì chia bâu mà hư thất biết mây anh tài !

Bóng báo nghĩ sao ?

TRẦN-VĂN-ÂN

Vụ giày bạc dâng

Tháng ba năm 1927, nêu mâu thám Saigon đã hay tin rằng có một bợn khách-trù làm giày bạc giả ở tại Cholon. Qua tháng tết lâng hay tin rằng bợn Ay sô dêm vò Nam-ký một mó giày bạc giả, sô mâu thám cho người dâng châng. Lâng kín và Cholon trong nay mây cát châng và nêu mây cát sô cát các bâu. Bâu nêu lâng thay môt lâm khách-trù ở trong chùa Trâm-châu dâng qua Khâm-hội. Lâng nghĩ là kô gian nêu theo bâu lâng, soat trong mực vẫn có sô dêm giày bạc giả 100 đồng. Tên khách-trù Ay tên là Trương-Khôn.

Lâng soat chùa Trâm-châu, bắt được Ngô Nâng-Vi trong mực có 1 sô giày giả 100 đồng.

Công-đoan-điều chỉ rằng tên Trương-Khôn là dâng một bâu, nêu nung xét kỹ thi không có bâu, cát gian phải thi bâu.

Trương-Khôn thi thiệt và khai rằng tên Huynh-Tát dâng cho nêu 250 sô giày giả 109 đồng. Nêu bâu dâng

được 75 lâm, cho hai người chết ở Bentre và Trà-Vinh.

Lâm-kim-sa là người thu, dâng Rạch-giá mua lâu của Chau-thanh-Chong, Bâu trả 13 ngàn đồng, trong sô sô 5 lâm giày giả 100 đồng.

Chung thấy giày giả dêm cho kho bâu coi dâng quâ vây, ông kho bâu dâng lại cho cho Chung, Chung dâng

lai cho Sa.

Sa bị bắt, khai rằng chết Chau-

Hai chub tinh á-phien ở Cholon dâng trả bâu cho va, trong sô giày có 5

tâm giả mà va không biết.

Nay Lâm-kim-Sa dâng biệt tin tức. Còn Trương-Khôn, 2 cảng có lâng, từ ngày bâu bắt tới nay thi phát

ra dâng, nêu xâm hoai. Người ta nêu

anh ta giày dâng và làm cho 2 con

mâu nhâm, lô ra dâng tâng châm cho

cho.

Bâu tòa dâng ra xâ, nhưng phải

dâng lâng, vì tên Sa không có mặt

tại đó. Lô khai của Sa có quan hệ

lâm, may vân mâu, tâng phái dâng

dâng bâu 28 tay sô hay.

Xin nhớ:

**ĐỘC GIÁ KHÔNG NHẬN
MUA BẢO Đ. N. N. XIN
GÓI TRÂ LẠI.**

**CHU VI KHÔNG GÓI TRÂ
BỒN BẢO CÚ TỰ TIỀN
BIÊN QUÍ DÀNH VÀO SÔ
MUA ĐỒNG NIÊN.**

D. N. N.

Xin nhớ:

Những bài lai cáo D. N. N.
không dâng thi không gởi
trâ lâi.

Tù dâng bâu nêu tâng Pha-lang-sa mà

tâi nêu một thứ tâng thô, chay châm rât nêu

cho cát phân phap hâu cát chay, ri

không ngâi mây rây.

NHUT-KY

Vì sao tôi phải nói tiếng

Pha-lang-sa

Đó phai là phần dâng nói ban đầu nêu
tê mâu dâng mây cát không mây mây
tông Pháp. Tôi thi gian mây tông mây mây
cát mây dâng bâu tâng phai nói tâng
Tây. Tôi nêu mây cát cát tâng

Cá ông thi dâng : Tâng Annam nghe
không hay, tâng Tây - oai - ban.

Ông bâu lâng nói : Nêu tâng Pha-lang-sa

chay quen dâng mây chay với Tây.

Ông khach mây lâng lâng tâng Tâng

Tây mây dâng tâng mây cát tâng mây

mây mây tâng mây mây tâng mây

Văn Uyên

TÓC CÀNH BUỒN TRỜI CHIỀU
Trong non-nhin bóng dương chiếu,
Cành áy linh áy ruột thật theo t/
Thoi-thông-dau róng châm tái-mắc.
Phát-phát cành lá gió diều-hữu ;
Vang mây thương-cầu tan rỗi hộp.
Ngón nước triều-dòng it lại nhiều.
Hồi khán thanh-nhin trên bờ cám ?
Nỗi niềm thanh thô nặng bao nhiêu !

TIỀN-NAM Lochen.

Bép họa bài « Cảnh-tinh gởi với
non-sóng » của Quốc-Hoa hứa-gi
trong mục văn-uyên, trang 2 ra
ngày 3 octobre 1928.

KHÁCH ĐƯỜNG XA TÙ CÀNH
Xa xa trống bóng dương tài.
Mỗi mèo-khai khách kóng pha buối hóng.
Hồi người chung một non-sóng,
Nỗi lòng có thấu cho lòng ai chàng ?
Nhưng tham-trú gió ngắn,
Lòng riêng, riêng những bến-khoa-hìn
dặm dài.

Nghĩ mình mà xót cho ai,
Cung non nước là, cung nỗi gióng
tiếng,

Có dâu trai quí giải hén,
Cuộc đời mực sực dus chen với mè,
Bước sán ai đảo cho ta,
Lòng què trăm nỗi dậm xà máy
trùng.
Ngâm ngùi một khói tinh-chung,
Nước non dinh-chữ tương-phùng là
ai ?

Đường đi trường có lùn vè,
Non xun nước cù som-kè một màu,
Nỗi niềm càng nghĩ càng đau !

THIỀN-NAM Lochen.
LỜI TOA-SOAN : Tiếp đây bài
này châng Thien-Nam họa nguyên-van
bài cũ có Quốc-Hoa, bốn báo
xin-dâng (trừ ra hai câu), còn trach-cù
cù-thi-khoa, dâc có bài thi dâng-chu,
Nhưng theo ý bốn bài thi dâng-chu,
muôn họa bài ai, nhứt là của dàn-bà
con-giá, cần-nén chủ-y cho lâm.

IV — CHI EM ÔI !
Đã sinh ra kiếp mèo-kao,
Cung tai cũng mèo lè nào thua ai ?
Người tài ta hả chẳng tài,
Người khôn ta cũng được vài phần
khôn.
Để lòng ghi với nước-non i

V. — KHUYẾN HỌC

Ôn-cha nghĩa-mèo chất dày non,
An-học thi lò mèo gọi con.
Tuổi-tác dương hời còn trẻ nhỏ,
Dưa-bép gấp hời phải bón-chòn.
Bép tré giáo-dục kêu hồn da,
Là bước vào-minh mờ tri khôn ;
Âu-Mỹ cung người trong thô-giới,
Khôn ngon aso nói tiếng tam-dòn ?

VI. — VINH MỸ-CHÂU

(Công-chào)
Danh tiết như nàng dặng mây ái,
Hiển-tinh một gánh dặng dời vai.
Tin-chồng xui phải thành nghêng-
ngura,

Vì bạn nêu chi bước lao-loài !
Ngâm bóng tráng mà không hổ-bóng,
Nhìn mai hoa áy chàng sâu mai.
Xót vì chút nghĩa cha chưa trả,
Ngêm tài dành cam chán dâng l

QUỐC-HOA.

Sách có ích

Bốn báo có tiếp được của qui-
đóng ugilep. *Tiếng dân-gi* cho
hai cuốn sách Phu-nữ-vận-dong
và *Lịch-sử-nhơn-loại*.

Cuốn Phu-nữ-vận-dong thi khảo-
ciu những việc vận-dong nǚ-quyn
ở nước Anh nước Mỹ cho đến nước
Tàu, rất là tương-lộ.

Cuốn *Lịch-sử-nhơn-loại* khảo-
ciu từ nguyễn-nam dâng-chu, chó dý
nǚ-quyn-phu-quyn-chó dâng-chu
dó tu-bôn, thật là rõ ràng.

Lại một cuốn *Dân-quyền-chú-
nghi-a* cùi họ Cụ Tập-xuy-đu, Ngô-
Đốc-Khiêm dịch châng-Khanh Tôn-Vân,
cuốn ấy có ích cho gióng-dân và
quyền-nhâp-lâm.

Việt-Nam ta ngày nay còn ở trong
vòng mua-sáu giò-thán, chưa-biết
dân-quyền là gì ! *nham-loại* là gì !
vận-dong là gì ! *Dân* ba quyển ấy
tưởng có bô lèch được nhiều.

Vậy xin Dóng-báo lưu ý, mua vđ
mà đọc, chớ say mèo những tiêu-
thuyết vđ-ich nêu.

Dóng-báo mua, xin do bón-báo,
hay là dò 17, Bd. Kitchener, Saigon,
cùi theo giá dâu bla sách tinh-tiễn.

B. N. N.

Xe CITROËN 6 máy

Được nhiều người yêu chuon, vì bời ĐẸP TỐT mè
GIÁ THẤP hơn các thứ hiệu xe khác.

Lối cui tháng Octobre đây xe CITROËN 6 máy
sẽ có gõi đồn cho hàng

AUTO-HALL

ÉTABLISSEMENTS BAINIER D'INDOCHINE
SAIGON — HANOI — Pnompenh

Banh-Công Án

HỘI THỦ TƯ

Thưởng Bát-Nhung đem quân dẹp giặc,
Lưu-Diễn-sử hồn hổ trừ hung.

(tiếp theo)

Bát-Hầu nghe nói nghĩ thăm
rằng :

— Không xong, việc ta làm
đây chắc là tiếc lùn rồi, nên va
một-dần đây mà tim khen-chó già,
Nghĩ rồi lo sợ ngài tần-ngắn
không thời được một lời.

Lưu-Chanh-Khanh là người
sáng, ô xem qua đã am hiểu
được sự tình, nhưng cũng già
hết-rông ; Chêng-rô có chí
Bát-trang-châng nghe nói hồi tần-
tắc quan-huyện mà lại có chí
ngắn-ngo-dang-ly.

— Bát-Hầu đáp rằng :

— Vì có việc riêng nên mày
hôm nay tôi không được vui và
thiện-thi không được khoe khoe
mà thời, A, lão-gia tôi chuyên
quản-tần-nhận, đó là thăm mà
chêng hay, đó thăm vđ việc gì đó

— Tôi cũng không rõ được,
song không thấy ngài vđ, tôi
nghe phong-vân-rông ngài vđ
đi-lan-quân-lòi lòi, nên dâm-hòn
mời có sự tôi, dâm-dâng mà làm
cụ-lòng-trang-châng-dâng.

Bát-Hầu nghe xong, mặt xanh
như chum, tự nghĩ tôi giết quan
càng-như tôi, tôi con giặc chô
chêng phai vđa. Thôi ta một
chêng-lâm, hai chêng-thôi, thì
chí-bang ta thua dập và dâm
không có dam-thu-tâng
nhéu mà giết phuc và dâm-thô
mời khôi-còn dì-hoa vđ sau vđy.

Bát-Hầu nghĩ tôi dì-hoa vđ sau vđy,
bị bóc-rô bèn truyền lính cho
ba-quân, áp-ra sau tám bát

Không-Luong ra thi Thêng-bâ-
Tông hỏi rằng : Chú, mì-nhó

quân-huyện tại đây, mì-khâ-chi
ra, bằng không, dc, không-toán
tanh-mạng.

— Bát-Hầu, hồn-giò-quan

HIEU Nguyễn-duc-Nhuận SAIGON

Hieu NGUYỄN-ĐỨC-NHƯẬN, tài mè mang thành lập dâng nay,
hàng-hoa gởi mè, Ô Anh ed, b Pháp ed, Mỹ ed; có lưu thông báu-kết
khắp cả Nam-Trung, Bắc, bắc, bắc.

Cái phái đặt chêng man-thi là như ở lâm-lòng đồng-bao-yeu và lâm
Bến-hiệu.

Đóng-bao-quí-khách ai mèo-mùa-thu gi-cũng-có, sa-tren, tâ, gian, lợa,
chan-chung, vân-vân... dù cùi các-thứ và các-màu, Đô-ti-bép-pi-kèi-giá.

Bán-hiệu cùi lâm-Đại-thi là mèa-hieu « THE DRAGON » là hiêu-cùi
Colature, nút-giò vđ trong. Vđ su-nút-thi-chung kòi dâng-sát-sát-không
đặt-thu-đát-hay, người Annam, mít vđi-và-chó không-rông-thinh-thinh
như bò-mùa-mùa, ngay bò-Tây.

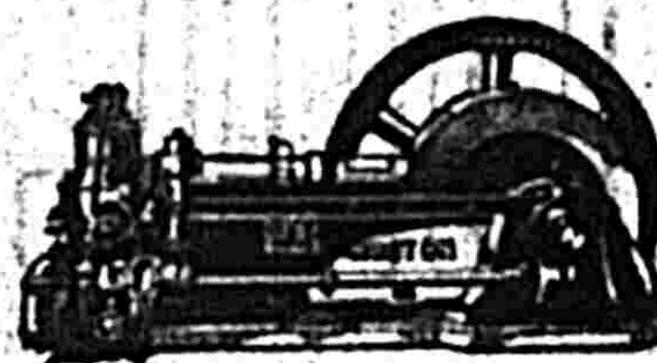
Gan mùa lạnh

Bán-hiệu mới cùi đặt qua-thi ul-mông
thiet-tot den-muon-nhieu-khung, mít vđi
dâng-sát-sát-gia 10 p. Cùi-công-có-nhieu
hẹn-nút-ti-bép-may-an-phuc.

NAUEN-DUC-NHUAEN
42, Rue Catinat, vđ Rue Vannier (chó-ed)
SAIGON

NGUYỄN-VĂN-CHÚ

38, Rue Admial Courbet
SAIGON



Thiên-nghĩ về máy xay lúa-gạo,
đá-ráp-hom 40 cái-nhà máy-rồi đều
đóng-và-lòng-quí-khách.

Máy xay-chạy-bằng-motor-dâu
Mazout-hay, là máy-lửa-chum-trâu,
lúp-nhỏ-dù-kieu, mua-lán-thât-thâ,
bảo-kết-gạo-không-nát và không
hao, già-phát-chêng.

Ecole Nguyen-van-Mui

10, Rue Martin des Fallières
en face de la gare de Dakao

Dạy học

- 1. Dành-máy-viết (Dactylographie)
- 2. Làm-số-sách-thông-mát (comptabilité)

Học-phi

- Học-viết-bằng-máy-mùi-tháng... 8000
- Học-làm-số-sách... 800
- Học-dù-ba-tháng-thi-thiên-nghĩ... 800

Xin-dùn-bán-trường-cung là viết-thơ-cho
hou-trường-má-thuong-uigi.



Sách-hút-ich

Nên-mua-cuốn « Nhiet-Dung-Tu-
Hanh » có dùn-ohing-nào-hút-các
tờ-giáy-như-là : Bán, cầm, thô,
tương-phân, chile-ngòi-cho, dâng, từ
hội-Bản-tộc, từ-phái-hương-hóa,
vân-vân, dát-dâng-phai-ché-lâm, có
giải-nghĩa-luat-hộ-của-người-Bản-
Quốc ; từ-nào-làm-dâng-phép, từ-nào
phai-bi-hay.

Giá-mỗi-cuốn 1 \$ 00

At-muon-mua-viết-thơ-cho-M.
Lé-Giô-Diô, & Saigon, 03-dâng
Pellerin.

Bến-Pháp-quá

Le Sikiang, vers le 20-10.

L'André-Lebon, vers le 31-10.

Le Cap-Tourane, vers le 23-10.

Bến-Tàu-cù-Nhật-quá

Le Sphinx, vers le 20-10.

Ngoài-Bắc-và

Le Chef M. Mailhol, vers le 20-10.

TÀU-CHAY

Qua-Pháp

Le Chef M. Mailhol, vers le 24-10.

Le Cap-Varella, vers le 23-10.

Le Sphinx, vers le 30-10.

Ra-Béc

Le Pythas, le 10-10.

Qua-Tàu-cù-Nhật

Le Paul-Lecat, le 20-10.

Le Sikiang, vers le 30-10.

Qua-Singapore

Le G. G. Roume, le 24-10.

Gia-bac

gialuia-và-gao



Ngày 18 b.c 1928

GIA

Kho-bé-nhà-nước.	12.4
Bankes de l'Indochine.	12.4
Bankes Franco-Chinoise.	12.4
Société Financière Francaise et Coloniale.	12.4
Bankes de Saigon.	12.4
Chartered Bank.	12.4
Hongkong et Shanghai Bank	12.4

GIÁ LÚA

60 kilos	100 kilos
Yanhong	4.55
Geodong	4.60
Baizan	4.45
Baelian	4.54

GIÁ GẠO

60 kilos	100 kilos
At-muon-mua-viết-thơ-cho-M. Lé-Giô-Diô, & Saigon, 03-dâng Pellerin.	0.35
8 (tam 25%)	0.47
8 (tam 50%)</td	

NO TÝNH CHUA TRÀI

(NGHỆT-TÌNH TIỀU-THUYẾT)
Tác giả: NGUYỄN-THỊ-QUÁC-HOA
(Cẩm trích sao nguyên bản)

III. — Tai-biển bát-kỷ.

(tiếp theo)

Nhân ngày mồng ba tháng bảy mỗi cẩm-xác vò cảng, trong đợ thiếp mây xanh ra ngoài gác chiến-thiên-phú rìa cảng. Tôi nhớ, một bướm xanh xe, đã thấy trong nhà có vẻ náo-nhộ, thiếp với tảng gọi người nhà hối, ai nấy đều lẩn-lẩn, nhìn thiếp mà mỉm cười — Thiếp tức quất, lại ghê ngồi lảng tai nghe chay... Thưa cơ con bé Tinh-Yên dũng giàn đỡ, thấy thiếp ngẩn ngơ... ben thân-thi thuật lại... Nghé xong mà hối oil!

Rồi rảng trước mắt còn ngó chiếm-hầu! Trong lòng thiếp sinh ra một

trào mây, rung dài, cát bộ hiếu-hiệu đặc-bi.

Hèn kia một cát thanh-niên, tuổi chàng hàn-ba, hàn-bon, nón khăn cung phái diệu-y-phục cẳng gòn gòn, « ba-toong » lòn mòn trên bàn sa lông, xi-gà lòn ngâm lùn trong mộng. Cát chuyên của cát này là cát chuyên phò-truong sr giàu sang của cát thời.

Thiếp trông bát chán, thất cát-chí hai người mà phát chốc tinh-tông, và ngoài là ráy ruột trong thô nô? Ông xé lồng thật không còn chí là hàng thô muỗi mòng ở đời, lừa ta nói tên sr nhân-duyên! Con người như kia tại hiệp-duyên với mình ru?

Dạy-en gi lụy the! Nếu thật rợp thị ôi thôl phẩm tiên ron xuông tuy hèn, chẳng là: hoát công mảng giứ mua gìn lòn ru?

Thiếp ngó ngài chua xót, nghe đầu thân-mùi thiếp đập bát lồng,

mà ngó cát-hôn đó là người đương nô iao nô dy, gop phai cát doan-truong nô!

Người mà hỏi thiếp năm trước đó, người mà thiếp đã cát-truyệt là: « G-đầu-trò » Nguyễn-khoa-Binh đó!

Nay nghe thiếp-phụ thiếp mây, thi: cát-hoa quyết bê cho-mìnhanh môt cát, bèn nhò ống Trần-Lưu Liêm là ngô-xi xin nay là Lai

chắc biết bao nhiêu có thiêu-nôr, mông lòn lòn môt cát ông mà dem thanh liêu rôj sòng nghiết-hai bâ dâo, hay là mực giât hông-lòng mà tự tử?

Bây giờ đến phiến thiếp phai cát tay giao quát cát vò-tô-thân dy, của cát quát vò-thông dy, khôn khéo thô nào, lanh lợi thô nô mà mẹ anh chí thiếp không đợi hời y-kien thiếp, đánh lồng thuận gá cho người. Thiếp ngó y không ưng, cát một mai ép-ung.

Thân ôi già-dinh áp chô, hâ tâ lời ngoa! Thiếp có ngó đầu

Cô dêm, không bùi phai là thân-mùi đồng-long thương thiếp chặng! nén dán-as-đô vò vò rắng: « Con không bằng tông-thi-tho, can chí mìn sâu cho lồn-tpy thi! Mô không ép con đầu, mây hòn nay dể con sâu khổ, thật lát cát mà! Con ol! con thương mà thi-dùng chấp nghe con! »

Được lời như cát-tic son! Thiếp chưa biết thật hay giả, mông cũng như bòi khói phèn. Dù vậy mực lồng, trong tri thiếp đà sinh ra môt cát tu-tuồng chán-dot, hòn đòn vò hòn đòn ròn!

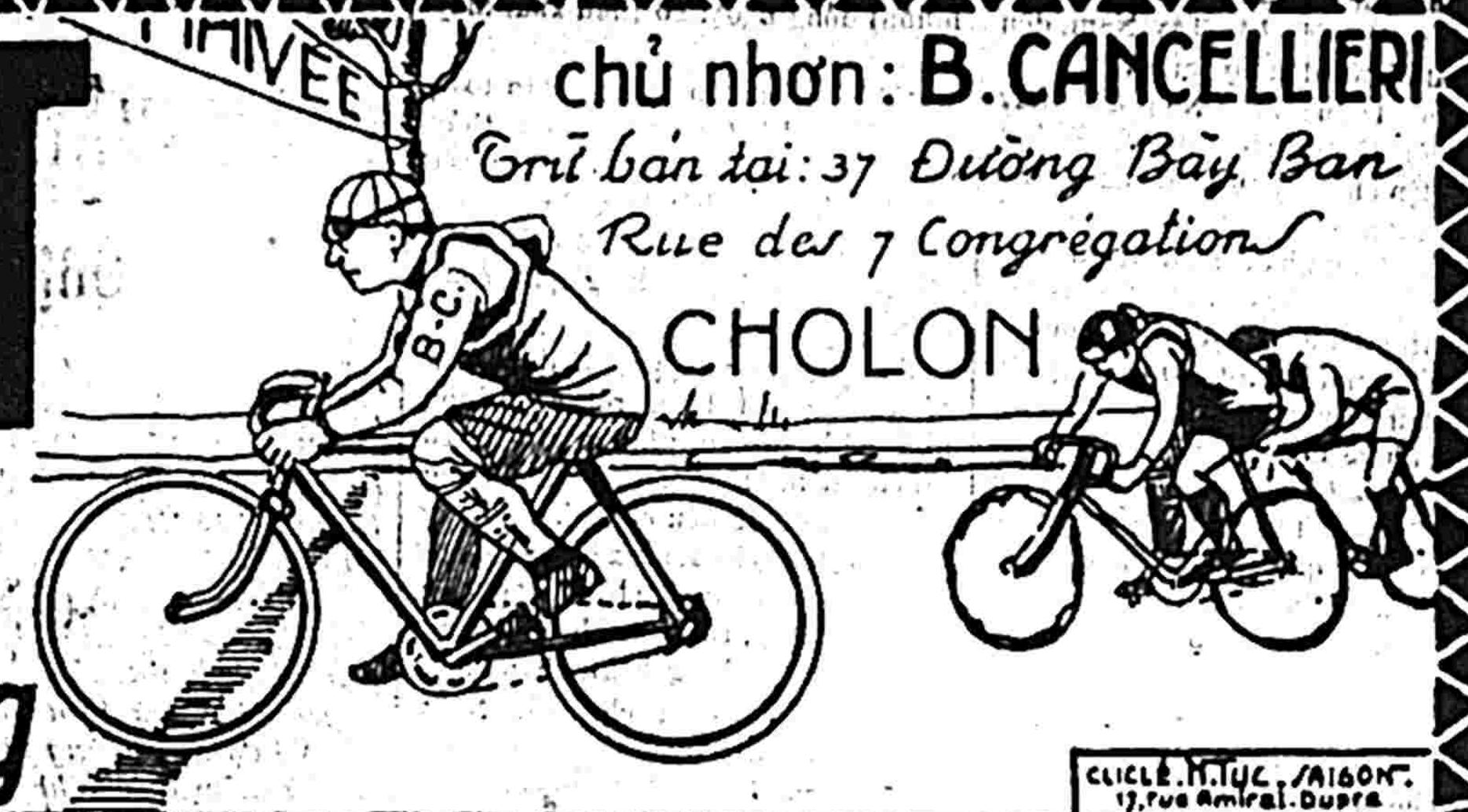
Nỗi niềm tưởng dán mà đau, Tất tần tật cát đà sâu khôn người.

(Cát nha)



BECIE SPORT

CHÚA CỦA CÁC HIỆU XE ĐUA
chế riêng cho người Annam dùng



chủ nhơn: B.CANCELLIERI

Trúi bán tại: 37 Đường Bay Ban,
Rue des 7 Congrégations

CHOLON

CLIQUE H. LUC SAIGON.
17, rue Amiral Dupet.

ĐỜI CHÓ RÔI

Tiệm bán Hột xoàn FRANCOIS-SU sẽ dọn lại sô 68 góc pini gần chợ mới Saigon, nơi nhà thương thi ngó xéo qua, Cảnh (chỗ căn nhà của Đô-văn-Mi-xi-bon, hàng rào trước).
Đời tiệm roi M. FRANCOIS-SU sẽ hạ giá hột xoàn mà bán rẻ nội trong 2 tháng.

Máy lòi tâm su

(Bức thơ của Ông Huỳnh-thúc-Khang trả lời cho anh em trong dân về việc từ chối)

Ký hội đồng thường niên nhân dân đặt biền-nam năm nay, sau ngày khai hội, được nghe bài diễn văn đáp từ của quan Kì-âm-su roi, tôi từ chối, được cái tin ấy, anh em trong dân gian ráy láy lùn lùn, nhiều người gởi lời hối tham, tờ y bá mìn và trách bị, đặt để có máy lòi:

1. Ở xứ trung-ký ta thuở nay, cái bùi ngan trùi khoảng giữa nhau dân cùng Chánh-phủ, chẳng chắt lùu dùi, đã không biết bao nhiêu lốp, dồn về phong trào rung chuyển mà bón chử « nhân-dân-dai-biển » tinh cù xuất hiện ra, cũng là, hay hiệu ngoài biều diện đó thôi. Hơn hai năm nay, tình cảnh trong dân cùng chánh phủ đối với thô nô lão già, con mít thông thường mà xem, cũng đã rõ được nỗi sầu, hướng một bước nữa, để người có chút học thức, có nǎo phản ánh, cuộn dời da dù lồng suy xết mít, mà trên đường chóng gãy cay-dắng, trả qua da già bài phân, dời người, lại không trong thấy phong sáo mà cuồn buồm cho són, sao lại dồn da chém rái, cát dời cho dân ngày nay, nghĩa một bài học kích thích nghiêm khắc như thế mới chịu từ cát, không phải là kiến co muộn mang hay sao?

2. Ngôi trường là một nơi sản khán nhân dân cùng Cảnh-phủ xung đột nhau, nước nào cũng thế. Nước ta thuở nay ở dưới chánh phủ đờ ta-phong khai chưa mò mang, chưa từng thấy tân kjeti đó. Đầu cho Hội đồng ta-phong nô kia, người minh cũng xem như một nơi nhom-lại mà tản-dương, ca tụng và nói

trước, không lấy gì làm lạ, Hướng trong lõi độc xong toàn vien, cũng không có lý nghĩ, mà dưa g lõe từ chức thi toàn vien cò ý ngayen, lưu. Ký hội cuối cùng có ráy cho dân mán bao cũng còn không bao, làm ngày, sao không lấy cái lò « nhân-nhục phu trọng » lây lái cho qua ngày, theo y-kien đại da số trong vien mà

đóng lồng quyết thuyết, thế không phải là tiếc khai hay sao?

Phải, anh em trách thô là phải. Vẽ phần rieng lò thi đấu lùn bia, cát cho muôn lò mảng, chính đích cho muôn mít tên, lòi cát không biện bạch, miễn là theo cái lệnh ông thần luồng ám-tô mà thôi. Song đã dưa lõi cái gánh anh em này cho mà dì không dòn nòi đòn chón, nếu không bay lòi lòi thi phai nhiều trong anh em không hiểu thán-đi chán tình, ván xóm tát mà trả lòi so luye như sau này:

Về thuyết thứ nhất, thi trong lúc mới trống-cú, tôi ta tố tinh cát anh em trong bài diễn văn đọc tại Tam-ký. Trong hai năm nay, vẫn có một đồi nhấp nén từ chiec; tò thô thung-trường tháng 11 năm 1926 là một chik, bài diễn văn khai hội năm ngoái có quan Toàn quyền Veronne vào dự hội là một nhấp, ký dù thư từ từ giài, như có tim lây, từ chiec thi khai khô, song tôi, tự nghĩ rằng: đó là chính một, minh tôi nhận làm bón chử « nhân-dân-dai-biển » mà thôi, còn ngoài ra Chánh-phủ vẫn tó y dê huâ, anh em trong vien vẫn có lồng khang khai, mà bao nhiêu anh em ó sau lung chung tôi cát chua đòn ngã lồng. Tôi sôl dâ dâ cho dân ngày nay chỉ trong có một, eau như quan Khâm-sú đã nói: « Bát kỵ, dầu yêu cầu cùng công kích, cát các ông, Chánh-phủ dâ dâ lòn tôm cát, hành cát. » Thị hành chưa biết khai nào, thi đối với những điều trong bài diễn

tuong dai-biển của tôi đến đó là chặng, mà theo tinh thô xem là ngày nay thi đấu cò kè xáp muối xáp trăm tôi, và mè dương cái gánh ấy, cũng đến đó là chặng. Sí từ chức đó là tôi da nhứt định trước khi đưa bài diễn văn (trong cát câu: « ký hanh ba pâm gân như nút thô kỵ », lại « một bài kiel luô » v. v.) mà bài đáp từ của quan Khâm-sú chính

giúp cho tôi một lồng giò thuận mà cuồn buồn cho vừa nhập. Nói cho rõ là sự nhận làm bón chử « nhân-dân-dai-biển » đó, thô tôi quyết chí-trieng một minh tôi, hơi là dù nó lan ra giữa khoảng nhân-dân cùng Chánh-phủ, mà sinh đòn trò ngại tinh thô sau này. Trong trước ngâm sau, xét người xét minh, cát tìm cái cách thi khai mà không sao tìm được, nên phai quyết định như thô, cát phai là muôn mảng dâu!

Về thuyết thứ hai thi khó phản giải thật, song xin nói tắt rằng: Bài diễn văn của tôi mà tôi đã tuyên ngôn rằng: một bài két luận vò phòn bài cát v. v. dâ là két luận thi lồng luồng hai năm đại biển của tôi, bài đó là bài bê, mạc. Sau lõc dưa bài bê mạc đó, rồi mà tôi còn có diễn trả gí, cũng là rán thêm chán-mà-thô. Vâng bài diễn văn, tôi cát nói dại lược mà không dán chứng một câu gí (ba dâu tê kđ) ra không chí, só chứng thực như bài diễn văn năm ngoái, mà trong đoạn giao-voe công-điều chí nói khoán khôn kia mà không nói rõ, là cát trả lồng cho Chánh-phủ tý suy xét mà tý giải thích lây thi càng rõ hơn, họa may, nhin lối tôi nói, mà dân dân sôl dâ cho hợp với ý nguyện của dân, tâi dâu tôi cát mang một tiếng « ôi » tì trống khong, tôi cũng lây làm vui lòng. H. Ông xem trong bài đáp từ của quan Khâm-sú đã phản giải không sót ché nào, thi

vẫn tóm tát, ngài dâ xem xét kỹ chàng mà không đến nỗi bô xô dày binh, như những bài tán dương nhằm khác. Ngày hàn năm nay, anh hông ngon, nâm không ngô, so với muối bâ nâm trước, tinh thô có met nhô nhiều, mà duyêc quan Khâm-sú trả lời như câu dâ nói trên « phung đòn yêu cầu của các ông, Chánh-phủ dâ dâ lòn tôm v.v. », by vọng nô Nghị truong, và phản tôi tôi đó dâ là vira, mà vò phản tôi tôi với nhon dân cùng Chánh-phủ cũng tôi đó là mạc. Ngan vâng mua xong ngon, vân có phu tám lồng của anh em, song vò phòn bao cũ này, tôi thô chung vân tý nhận là xuong ngua mà không tý phu là ngua tó bao giờ, lòi đó chắc anh em cũng cón nhô tôi không phai nói tôi. Thân thô vâi ai mà dày dâu, dâu khô lan héo, dâ gân trót dời người, còn lợn dược cái gi mà anh em lại trách ràng độc thiện.

Về thuyết thứ ba, một anh hàn nho sống sót, hốt nhiên trong mấy năm nay anh em lây lồng thành mât tui cây, vò phòn rieng tôi, rát là cảm kích, mà cái lịcù sô già nưa dòn trước, dâ thành môt cái vật kinh quái trong xã hội, bài kỵ phuong diện nô, cái gai trước mặt đó không khi nào tiêu được. Mang cái kính xanh thi thấy vật gí cứng xanh, nên trong Nghị truong mà có tôi, thi cát vẫn dâ dân giải, không luận những điều kinh thích mà Chánh-phủ lây lâm không bằng lồng, dâ cho nhung dâu toàn vien cát biêu-dong-tinh. Nam triều cát hợp y, cho dân nhân dân trong xúi cát đóng thành cầu nguyễn, mà xuất ty ngọt bát cát dâu lười của tôi. Chánh-phủ cát công cho là y riêng một mình mà sinh hoai nghi (như viêc học). Thế là trong Nghị truong cát tôi mà công viêc thành ra chay

ay là lịch sử Nhân-dân đại biển

của tôi, ngày 10 Juillet năm 1926

đọc bài diễn văn tại Tam-ký là ngày

khởi đầu, mà ngày 1er Octobre

năm 1928 đọc bài diễn văn khai

hội tại Nghị truong Hué là ngày

kiết cuộc, anh em thứ so sánh hai

bât lịt mà xem thi chán-tuồng ba

chữ Huỳnh-thúc-Khang trong lớp

nhân-dân đại-biển dâ mua

đó ra thô nô, cung dâ rõ đây.

M. V. HUỲNH-THÚC-KHÁNG.

Hày hót, thuộc

JOB

thi lời hót hót

